

برنامه

به سرعت تهیه و
تمامی سرفصل‌ها آماده
شد.

نخستین دوره تخصصی برای
اولین طلابی‌های المپیاد جغرافیای
ایران در روز شنبه ۱۲ بهمن‌ماه آغاز و با
شروع دوره، برندگان مدال‌های طلا از نقاط
مختلف ایران بزرگ به ما پیوستند؛ یاسمن خلیلی
از شیراز، آیلین خدایاری و مهرآه سخائی از کرج، سائنا
محمدیان از خرم‌آباد، دانیال طاهرخانی از قزوین و بلدآ حدادی
دیزجانی از قم.

یکی از برنامه‌های اصلی در این دوره مرور سؤالات المپیادهای
سال‌های قبل بود. در این دوره همکاران به بررسی سؤالات دوره‌های
مختلف ۲۰۱۳ ژاپن، ۲۰۱۴ لهستان، ۲۰۱۵ روسیه، ۲۰۱۶ چین،
۲۰۱۷ صربستان و ۲۰۱۸ کانادا پرداختند. در آموزش سؤالات
دوره‌های مختلف که همه به زبان انگلیسی بود، موارد ذیل مورد بررسی
قرار گرفت:

۱. MULTI MEDIA TEST. در این مرحله، دانش‌آموزان از طریق
رایانه با سؤالات تصویری آشنا و در زمینه‌های جغرافیای سیاسی،
فرهنگی، اقتصادی، جمعیت، ژئومورفولوژی و اقلیم‌شناسی سؤالاتی
طراحی شده بود.

۲. FIELD WORK یا همان بررسی میدانی. در المپیادهای جهانی،
منطقه خاصی را مشخص می‌سازند و دانش‌آموزان از آن محل بازدید
می‌کنند و سپس با دادن نقشه منطقه و آشنایی ایشان با ویژگی‌های آن
امتحان برگزار می‌شود. در این دوره دانش‌آموزان در سه برنامه مجزا به
بررسی منطقه نلسون ماندلا (جردن)، مدرسه دارالفنون، مجموعه کاخ
گلستان، بافت قدیم بازار تهران و مسیر قم - نطنز رفتند و با اصول بازدید
میدانی کاملاً آشنا شدند.

تدارک دوره تخصصی برای اولین طلابی‌های المپیاد جغرافیای ایران

و مقدمات اعزام آن‌ها به ترکیه

● نازیام‌ملک محمودی

گروه جغرافیای دفتر برنامه‌ریزی و تألیف

پس از گذراندن اولین
دوره المپیاد جغرافیای ایران
- مردادماه سال ۱۳۹۸- در
تدارک برگزاری دوره تخصصی برای
اولین طلابی‌های المپیاد کشوری برای
منتخبان شرکت‌کننده هفدهمین دوره المپیاد
بین‌المللی جغرافیا بودیم که تابستان ۲۰۲۰ در
کشور ترکیه برگزار می‌شد.
بدون شک اولین قدم همیشه سخت‌ترین قدم است و
تدارک یک دوره تخصصی در ابتدا، کاری دشوار به نظر می‌رسید،
اما به لطف پروردگار بزرگ و به واسطه وجود همکاران دلسوز و همراه،

۳. WRITTEN RE-SPONSE TEST

این مرحله سؤالات تشریحی در زمینه‌های مختلف جغرافیایی است و دانش‌آموزان با تجزیه و تحلیل علمی به آن‌ها پاسخ می‌دهند.

قبل از آموزش این برنامه، دانش‌آموزان در امتحان تعیین سطح شرکت کردند و با اصطلاحات جغرافیایی آشنا شدند. در راستای آمادگی بیشتر برای حضور در المپیاد جهانی و تعیین دارندگان طلای کشوری، گروه منتخبان اولین مرحله المپیاد جغرافی به سرپرستی آقای دکتر یمانی اقدام به انجام بازدید علمی کردند. دانش‌آموزان که در دوره تابستان با بازدید علمی جاده هزار، تجربه سفر علمی جغرافیای طبیعی را داشتند،

مشتاقانه در اولین ساعات روز پنج‌شنبه ۹۸/۱۱/۱۸ آماده سفر شدند و برای این منظور مسیر تهران - نطنز برای بررسی ژئومورفولوژیکی و جغرافیایی انتخاب شد.

توضیح در خصوص ویژگی‌های منطقه، اعم از طبیعی و انسانی توسط آقای دکتر یمانی و خانم‌ها، فرهی و کاریان، از ابتدای مسیر یعنی محل باشگاه دانش‌پژوهان جوان شروع شد و تا انتهای مسیر ادامه داشت.

در طول مسیر، دانش‌آموزان پدیده‌هایی چون گسل‌های تهران به‌ویژه گسل شمال تهران، کهریزک و ری، تراس‌های رودخانه‌ای، پادگان‌های آبرفتی، انواع رسوبات منطقه و علت ایجاد آن‌ها، واریزه، دگرشیب، زمین‌های بدلندی، دشت ریگی، گنبد نمکی، دریاچه حوض سلطان (پلوویال)، هوگ بک‌ها، تپه‌های ماسه‌ای چون نیکا، لس‌ها، رسوبات محیط‌های مختلف رسوبی و شرایط تشکیل آن میان طاق یا کمب را از نزدیک مشاهده و توضیحات مبسوطی را در این خصوص دریافت کردند و یادداشت برداشتند.

این توضیحات در حین سفر به محل‌های مورد نظر و همچنین در زمان استقرار در ایستگاه‌های مطالعاتی نظیر محل گسل کهریزک، دریاچه حوض سلطان دره رهن (نطنز کاشان) و ... ارائه شد. به دلیل فشردگی و موضوعات فراوان مدت زمان آن فراتر از آنچه تصور

شده بود صورت گرفت. بعد از صرف ناهار در کاشان، در ادامه برنامه تا ساعت ۷ غروب، آخرین ایستگاه یعنی رهن نطنز کاشان مورد بازدید قرار گرفت. روز شنبه از اطلاعات ارائه‌شده در سفر علمی جاده قم - نطنز آزمونی برگزار شد.

یکی دیگر از بررسی‌های میدانی در مورخه یکشنبه ۹۸/۱۱/۲۷

مدرسه تاریخی دارالفنون بود که با استقبال دانش‌آموزان مواجه شد. بازدید از این مدرسه تاریخی و دیدار با آقای ذوعلم، ریاست وقت سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی و صحبت‌های ایشان راجع به اهمیت رشته علوم انسانی، خاطره زیبایی برای دانش‌آموزان رقم زد. بازدید از مجموعه کاخ گلستان و بافت قدیم بازار تهران دانش‌آموزان را بیشتر با جغرافیای

تاریخی و فرهنگی پایتخت آشنا کرد. پس از بازدید دانش‌آموزان در فضای تاریخی مدرسه با استفاده از عکس هوایی و نقشه‌های قدیم و جدید امتحانی برگزار شد که برایشان تجربه جالبی بود. در این بازدید خانم شفای ما را همراهی کرد.

از دیگر آموزش‌های این دوره، مرحله تکمیلی آموزش جهت‌یابی بود که روز شنبه ۱۵ بهمن در پارک پلیس انجام شد.

در این دوره مفهیمی مانند مبانی و مفاهیم GIS و کاربرد آن‌ها در جغرافیا، مبانی نقشه‌خوانی، تغییرات اقلیمی جهان، جغرافیای جمعیت و جغرافیای شهری به

دانش‌آموزان، آموزش داده شد. این دوره در تاریخ ۹۸/۱۱/۳۰ پایان یافت و دانش‌آموزان علاوه بر آزمون‌هایی که در طی دوره انجام داده بودند، در روز شنبه ۹۸/۱۲/۳ امتحان نهایی خود را برگزار کردند و با تصحیح اوراق و اعلام نتیجه

در روز یکشنبه ۹۸/۱۲/۴ منتخبان اولین تیم المپیاد جغرافیای ایران برای اعزام به هفدهمین دوره المپیاد

بین‌المللی جغرافیا در کشور ترکیه مشخص شدند. در خاتمه گفتنی است به علت شیوع ویروس «کووید ۱۹» هفدهمین دوره المپیاد بین‌المللی جغرافیا که قرار بود تابستان ۲۰۲۰ در کشور ترکیه برگزار شود لغو و به سال آینده موکول شد.

